

Évközi változások a mezőgazdasági őstermelők adókötelezettségeiben

A szociális hozzájárulási adót érintő változások

A Szocho tv.¹ 2019. január 1-jétől a költségvetési bevételek folytonosságának biztosítása érdekében a mezőgazdasági őstermelők meghatározott csoportja számára negyedévente a szociális hozzájárulási adó előlegének fizetési kötelezettségét írta elő. Az évközi módosítás² azonban éves adómegállapítási időszakot vezet be, ezzel pedig szűkül azoknak az őstermelőknek a köre, akiknek negyedévente a szociális hozzájárulási adó előlegét fizetniük kell. (A változás a személyijövedelemadó-előleg megállapítási és fizetési kötelezettséget nem érinti!)

Az ismertetett szabályok visszamenőleg 2019. január 1-jétől alkalmazhatóak.

I. Saját maga után a szociális hozzájárulási adó előlegének fizetésére kötelezett őstermelő

- a) ***a tevékenységét kezdő és a tárgyévet megelőző adóévben 8 millió forint bevételi határt meghaladó bevétellel rendelkező*** biztosított őstermelő³ a szociális hozzájárulási adót évente a tárgyévi összevont adóalapba tartozó jövedelme, de legalább a minimálbér után fizeti meg. Ha az őstermelő a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében nyilatkozatot tett⁴, akkor a szociális hozzájárulási adót legalább a vállalt összeg adóévre számított összege után köteles megfizetni;
- b) ***a biztosított mezőgazdasági kistermelő esetében*** (az őstermelői tevékenységből származó, tárgyévet megelőző évben elért bevétele a 8 millió forintot nem haladja meg)⁵ a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg adóévre megállapított összege az adó alapja

Az a)-b) pontban említett őstermelő a minimálbér vagy a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások érdekében vállalt összeg alapján⁶ negyedévente adóelőleget állapít meg, amelyet a tárgynegyedévet követő hónap 12-éig fizet meg.

Az adóelőleget a 1958-as számú bevallásban nem kell szerepeltetni! Az a)-b) pontban meghatározott minimum fizetési kötelezettséget előíró szabályokat is figyelembe véve az adóelőlegként megfizetett adóval a 2019. évre vonatkozó személyijövedelemadó-bevallásban kell elszámolni.

Ha az elszámoláskor kiderül, hogy az őstermelőnek az év közben megfizetett adóelőlegén felül kell még szociális hozzájárulási adót fizetni (például azért, mert az őstermelői

¹ A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (a továbbiakban: Szocho tv.).

² Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi LXXIII. törvény.

³ Tbj. 30/A. § (1) bekezdés szerint járulékfizetésre kötelezettek.

⁴ Tbj. 30/A. § (3) bekezdése szerint.

⁵ Tbj. 30/A. § (2) bekezdés szerint járulékfizetésre kötelezettek.

⁶ A Szocho tv. 7. § (5)-(6) bekezdés rendelkezéseire figyelemmel.

tevékenység révén elért jövedelme meghaladta a havi minimálbér tizenkétszeresét), akkor az így keletkező különbözetet az adóévet követő év május 20-áig kell megfizetni.

Ha pedig az elszámolás eredménye azt mutatja, hogy az őstermelő év közben több szociális hozzájárulási adóelőleget fizetett, mint amennyit az őstermelői tevékenység jövedelme alapján kellett volna, akkor a személyijövedelemadó-bevallásban lehet a túlfizetésről rendelkezni.

II. A szociális hozzájárulási adó előlegének fizetésére nem kötelezett őstermelő

a) a biztosított mezőgazdasági kistermelő, aki a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében nem tett nyilatkozatot.

Ekkor az adó alapja:

- a tárgyévi összevont adóalapba tartozó jövedelem,
- az átalányadózó mezőgazdasági kistermelő által e tevékenysége alapján szerzett tárgyévi jövedelmének 75 százaléka,
- a tételes költségelszámolást választó, nemleges nyilatkozatot benyújtó őstermelő tárgyévi bevételének 4 százaléka,

csökkentve a tárgyévi Tbj. szerinti járulékalapját képező összeggel.

b) a járulékfizetésre nem kötelezett⁷ őstermelő, aki évente:

- a tárgyévi összevont adóalapba tartozó jövedelem,
- az átalányadózó mezőgazdasági kistermelő által e tevékenysége alapján szerzett tárgyévi jövedelmének 75 százaléka,
- a tételes költségelszámolást választó, nemleges nyilatkozatot benyújtó őstermelő tárgyévi bevételének 4 százaléka

alapulvételével fizeti meg a szociális hozzájárulási adót.

Az adót a személyijövedelemadó-bevallásban május 20-ig kell megállapítani, bevallani, és megfizetni.

A szociális hozzájárulási adó mértéke 2019. július 1-jétől 17,5 százalékra csökkent. A csökkentett adómérték első ízben a 2019. harmadik negyedévi adóelőleg megállapításakor alkalmazható. Az adókötelezettség éves megállapításakor az adóév egészére a 17,5 százalékos adómértéket kell alkalmazni.⁸

A személyi jövedelemadót érintő változások

A szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség változásai miatt módosultak a mezőgazdasági őstermelők költség-elszámolási szabályai is. Az Szja tv.⁹ attól függően határozza meg a szociális hozzájárulási adó költségként történő elszámolhatóságának módját, hogy a mezőgazdasági őstermelő év közben kötelezett-e a szociális hozzájárulási-adó előlege fizetésére vagy sem.

1) A tételes költségelszámolást alkalmazó, a szociális hozzájárulási adó előlege fizetésére kötelezett mezőgazdasági őstermelő költségelszámolása

⁷ A Tbj. 30/A. §-a alapján.

⁸ Szcho tv. 2. § (4) bekezdés.

⁹ A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 22. § (6a) bekezdése.

A tételes költségelszámolást alkalmazó, a szociális hozzájárulási adó előlege fizetésére kötelezett mezőgazdasági őstermelő tárgyevi elismert költségként veheti figyelembe a tárgyévre megállapított és megfizetett adóelőlegeket (ideértve a negyedik negyedévre megállapított és határidőig megfizetett adóelőleget is).

Az a befizetési különbözet, amelyet az őstermelő az éves személyijövedelemadó-bevallásban megállapít, a befizetés évében számolható el költségként.

Így például, ha egy tételes költségelszámolást alkalmazó, tevékenységét 2019-ben kezdő mezőgazdasági őstermelő év közben a havi minimálbér alapulvételével fizeti meg negyedévente a szociális hozzájárulási adó előlegét, akkor a 2019-ben megfizetett előlegek, illetve 2020. január 12-éig megfizetett negyedik negyedéves előleg határidőre megfizetett negyedéves előlegek összegét a 2019. évi bevételeivel szemben elszámolhatja költségként. Ha ez az őstermelő a 19SZJA bevallásában megállapítja, hogy az adott évben őstermelésből elért jövedelme meghaladja a minimálbér tizenkétszeresét, akkor a kötelezettség-különbözetet 2020. május 20-ig kell megfizetnie, és ezt az összeget a 2020. évi őstermelői bevételével szemben érvényesítheti költségként.

Ha az adóévben az e pontba tartozó mezőgazdasági őstermelő a bevallás évében már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelőnek (például azért, mert átalányadózást választott a következő adóévre az adóbevallásában), akkor az összevont adóalapnak a kötelezettség-különbözettel egyenlő része tekintetében a kötelezettség-különbözet 85 százalékát veheti figyelembe jövedelemként. Ennek oka az, hogy a magánszemély már nem számolhatja el a szociális hozzájárulási adót költségként.

2) A tételes költségelszámolást alkalmazó, a szociális hozzájárulási adó előlegének fizetésére nem kötelezett mezőgazdasági őstermelő költségelszámolása

A tételes költségelszámolást alkalmazó, szociális hozzájárulási adó előlegének megfizetésére nem kötelezett mezőgazdasági őstermelő a szociális hozzájárulási adó megfizetett összegét a befizetés évében számolhatja el költségként. Ennek oka az, hogy a szociális hozzájárulási adót a személyijövedelemadó-bevallás benyújtására nyitva álló határidőig kell megfizetnie (vagyis nem az adóévben, hanem az adóévet követő év május 20-ig).

Ha az e pontba tartozó mezőgazdasági őstermelő a bevallás évében már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelőnek (például amiatt, mert az adóbevallásában a következő évre átalányadózást választott), akkor jövedelemként a megállapított jövedelem 85 százalékát veszi figyelembe. Ilyenkor tehát az őstermelésből származó jövedelmének teljes összegére alkalmazhatja a 85 százalékos szabályt, hiszen év közben nem kellett a szociális hozzájárulási adó előlegét fizetnie és a megfizetett szociális hozzájárulási adót nem tudja költségként elszámolni.

3) A 2019-es adóévre vonatkozó átmeneti szabályok¹⁰

---

¹⁰ Szja tv. 98. §.

Az Szja tv. átmeneti szabályokkal egészült ki a szociális hozzájárulási adó mértékének 2019. július 1-jétől bekövetkezett csökkenése és a mezőgazdasági őstermelők szociális hozzájárulási adó előlegének fizetési kötelezettségének változása miatt. Ebből következően

- a) a szociális hozzájárulási adó előlegének fizetésére kötelezett mezőgazdasági őstermelő a módosítás hatálybalépését megelőzően megfizetett adót a 2019. évi szociális hozzájárulási adókötelezettség megállapításakor megfizetett szociális hozzájárulási adó előlegeként veheti figyelembe a 19SZJA bevallásban,
- b) a tételes költségelszámolást alkalmazó, a szociális hozzájárulási adó előlegének fizetésére nem kötelezett őstermelő a módosítás hatályba lépését megelőzően megfizetett szociális hozzájárulási adót a személyijövedelemadó-bevallásában 2019. évre elszámolható költségként veheti figyelembe;
- c) az a)-b) pontba nem tartozó őstermelő (például az átalányadózást alkalmazó őstermelő) a módosítás hatályba lépését megelőzően megfizetett szociális hozzájárulási adót a 19SZJA bevallásban csökkentő tételként veheti figyelembe.